

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Skerrud fritidshem

Läsåret 2022–2023

Skerrud fritids helhetsidé

På Skerrud fritids ska alla känna glädje, utmanas och utvecklas i god lärandemiljö.

Rådande lagstiftning

Enligt *diskrimineringslagen*, kap. 2, ska huvudmannen (fritidshemmet) bedriva ett målinriktat arbete för att *främja* lika rättigheter och möjligheter för de barn som deltar i eller söker till verksamheten oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.

Enligt *skollagen*, kap. 6, ska huvudmannen även se till att det inom varje verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att förebygga kränkande behandling av barn och elever.

I korthet går lagarna ut på att:

- Alla elever ska känna sig trygga i fritidshemmet och ha samma rättigheter.
- Fritidshemmet ska förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling samt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.
- Fritidshemmet är skyldig att utreda omständigheterna, om elever anser sig ha blivit utsatta för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling, samt i förekommande fall vidta åtgärder för att förhindra ovanstående framöver.

Fritidshemmet ska varje år upprätta en plan för likabehandlingsarbetet. Planen ska ses över och följas upp varje år. Planen ska vara ett "levande" dokument i den mening att den ska användas som ett aktivt verktyg i den dagliga verksamheten. I arbetet med likabehandlingsplanen ska elever och föräldrar göras delaktiga.

Vad står begreppen för?

Begrepp:

Diskrimineringsgrunder: Kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder, 7 st.

Diskriminering innebär att ett barn eller en elev missgynnas, direkt eller indirekt, av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som utför diskrimineringen. I verksamheterna är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Barn och elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Om någon ur personalen utsätter ett barn eller en elev för trakasserier benämns det diskriminering.

Kränkande behandling är ett uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker barns eller elevers värdighet. (Man säger något om en person t ex tjock, ful, illaluktande mm. Dessa uttryck har **inte** med de sju diskrimineringsgrunderna att göra.)

Trakasserier och kränkande behandling kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera. De kan vara synliga och handfasta likaväl som dolda och subtila. De kan utföras inte bara direkt i verksamheten utan även via exempelvis telefon och Internet. Trakasserier och kränkande behandling kan t.ex. uttryckas genom nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjliganden eller fysisk våld. Kränkningarna kan även handla om att frysa ut eller hota någon. Kränkande behandling kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande.

Mobbning är en form av kränkande behandling eller trakasserier som innebär en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

Enkel utredning är ett samtal med de inblandade eleverna. Den syftar främst till att lösa konflikten och därmed är situationen uppklarad och utagerad.

Utredning är ett samtal med inblandade elever som dokumenteras via blankett "Incidentrapport" som lämnas till rektor. Ansvarig personal informerar inblandade elevers vårdnadshavare. Uppföljning skall ske, om inte ärendet avslutas samma dag, inom en vecka.

Skyndsamt utifrån juridiskt begrepp, ska ärendet behandlas genast eller så snart som möjligt, normalt inom samma dag.

Delaktighet vid upprättande av likabehandlingsplanen

Rektor ansvarar för att det årligen görs en kartläggning av fritidshemmets behov.

Elevernas delaktighet

Eleverna är delaktiga genom att komma med synpunkter eller frågor under fritidstiden och vid samlingar. Personalen fångar upp elevernas upplevelser och arbetar aktivt med delaktigheten.

Vårdnadshavarnas delaktighet:

Skolinspektionens föräldraenkät om samtliga elevers trivsel i skolan och på fritids görs en gång per läsår. En analys av enkäten görs och bidrar till upprättandet av vår plan. Planen presenteras i samband med föräldramöten.

Personalens delaktighet

Personalens delaktighet sker vid APM (arbetsplatsmöten), verksamhetsmöten och i arbetslagen.

Förankring av planen

Planen förankras och hålls aktuell vid ovanstående möten.

När planen upprättas utgår man från föregående års utvärdering och analys, där både personal och elever varit delaktiga. Förslag på plan presenteras och fastställs på arbetsplatsträff.

Vårdnadshavarnas delaktighet sker genom information på föräldramöte och via Skerrud skolas hemsida.

Planen presenteras av rektor vid nyanställningar.

Utvärdering**Delaktighet i utvärderingen av fjolårets plan**

Planen utvärderas av personal en gång/läsår, utefter resultatet från elevernas svar på trivselenkäten.

Eleverna är delaktiga genom att komma med synpunkter i samband med den trivselenkät som genomförs på fritidshemmets samlingar samt kontinuerliga muntliga utvärderingar vid fritidsråden.

Personalens delaktighet sker vid APM (arbetsplatsmöten), verksamhetsmöten och arbetslag.

Planen följs upp i slutet av december samt utvärderas i juni. Ny plan upprättas.

Främjande insatser**Områden som berörs av insatsen**

Trakasserier på grund av kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning samt ålder.

Mål: Främja ett socialt klimat fritt från diskrimineringar, trakasserier och kränkningar.

Genom att:

- Fritidshemmet har gemensamma, tydliga och välkända regler.
- Vi arbetar regelbundet med värdegrundsfrågor i de olika grupperna genom att använda oss av olika former av samtal, övningar, filmer och lekar. **Både i verkliga livet och på nätet.**
- Vi ger eleverna redskap för att lösa konflikter.
- Vi ska utveckla och tillämpa demokratiskt förhållningsätt.
- Vi bemöter varandra med vänlighet och respekt.

Främja likabehandling av kön

Mål: Att främja elevers lika rättigheter och bemöta varje elev i dess könsmönster.

Genom att:

- ge flickor och pojkar lika stort inflytande över verksamheten
- vara lyhörd och utveckla elevernas intressen oberoende av kön
- pedagogerna har en genusmedvetenhet, vilket genomsyrar undervisningen.

Främja likabehandling oavsett etnisk tillhörighet

Mål: Vi ska öka medvetenheten om och öka intresset för olika kulturer.

Genom att

- uppmärksamma olika traditioner och högtider i olika kulturer, genom att låta eleverna berätta om sina olika traditioner.
- samtala om olika kulturer.

Främja likabehandling oavsett religion eller annan trosuppfattning

Mål: Att elever och anställda som tillhör olika religioner bemöts på lika villkor

Genom att:

- vara lyhörd och mötas i samtal, vid olika frågor och diskussioner.

Främja likabehandling oavsett funktionsnedsättning

Mål: Att fritidshemmets verksamhet är tillgänglig för alla elever.

Genom att:

- utforma verksamheten så att alla kan delta utifrån sina förutsättningar och förmågor.

Främja likabehandling oavsett sexuell läggning

Mål: Varje elev har rätt att bli respekterad som den person den är.

Genom att:

- arbeta med värderingsövningar genom bl.a. rollekar och utklädningslekar för att stärka elevernas självförtroende.

Främja likabehandling oavsett ålder

Mål: Vi ska skapa olika alternativ för social gemenskap och aktiviteter i olika åldrar.

Genom att:

- bilda grupper med blandade åldrar i verksamheten.

Kartläggning**Elevnivå**

- Elevenkät som genomförs varje läsår. Enkäten fylls i under oktober/november månad för att sedan sammanställas och analyseras. Analys och åtgärder presenteras efter sammanställning.
Ansvar: Fritidspersonal
- Skolhälsovården genomför hälsosamtal med alla elever i förskoleklass, åk 2 och åk 4.
Samtalen innefattar frågor om trivsel och mående.
Ansvar: Skolsköterskan
- Personal har föräldrakontakt ofta vid hämtning och lämning då det finns tillfälle att resonera om trygghet och trivsel.
Ansvar: Fritidspersonal
- Incidentrapporter. Analys sker i elevhälsoteamet.
Ansvar: Elevhälsoteamet

Gruppnivå

- Samtal i gruppen om ev. konflikter som uppstår.
Ansvar: Fritidspersonal
- Trygga och otrygga platser kartläggs av eleverna en gång per år. För att sedan tas upp i samlingarna.
Ansvar: Rektor och fritidspersonal

Skolnivå

- Skolinspektionens föräldraenkät om samtliga elevers trivsel i skolan och på fritids görs en gång per läsår.
Ansvar: Rektor

Förebyggande åtgärder

För att förebygga pågår ett dagligt värdegrundsarbete. Genom planerade och spontana lekar, samlingar och filmer vill fritidshemmet skapa en trygg miljö. Fritidshemmet vill sätta fokus på samhällets demokratiska värderingar och ta till vara och utveckla barns förmåga till empati och omtanke om andra samt öppenhet och respekt för skillnader i människors uppfattningar och levnadssätt.

Det förebyggande arbetet riktar även in sig på att regelbundet kartlägga elevernas trygghet och trivsel. Det är också viktigt att följa upp elevernas uppfattningar om förekomsten av diskriminering, trakasserier, kränkande behandling och mobbning.

För att tidigt upptäcka diskrimineringar, trakasserier och kränkande behandlingar har vi följande rutiner:

Målet är att ingen på vårt fritidshem skall utsättas för någon form av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. En viktig utgångspunkt är den individuella upplevelsen och att den som uppger att den har blivit kränkt alltid ska tas på allvar och att vuxna agerar enligt vår likabehandlingsplan.

- All personal på Fritidshemmet har ett ansvar att se och upptäcka.
- Personalen håller uppsikt över platser där eleverna leker inomhus och utomhus.
- Vi uppmuntrar vårdnadshavare att ta kontakt med personal eller rektor om de känner oro för sitt eller andras barn i skolsituationer.
- All personal ska känna till och aktivt arbeta för att planen följs.
- *Den som känner sig kränkt måste alltid tas på allvar.*

Rutiner för att utreda och åtgärda vid diskrimineringar, trakasserier och kränkningar:

Lag:

Skollagen 2010:800, 6 kap, 10 §. Skyldighet att anmäla, utreda och vidta åtgärder mot kränkande behandling. En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Fritidshemmets åtgärder

- Berörd personal ska omedelbart ingripa om det sker en kränkning och göra en utredning.
- Berörd/ansvarig personal utreder händelsen genom att samla in information om vad som har inträffat både från den/de som blivit utsatta och den/de som påstås ha utfört diskrimineringen, trakasseriet eller kränkningen.
- Personalen rapporterar skyndsamt via flexite.
- Rektor godkänner anmälan som då sänds till huvudman.
- Händelsen utreds och dokumenteras snarast av anmälaren i flexite.
- Ansvarig personal informerar inblandade barns vårdnadshavare. Samtalet dokumenteras.
- Uppföljning och avslutning av incidenten sker i flexite.
- Om ärendet inte är avslutat inom rimlig tid (14 dagar) överlämnas incidentrapporten till rektor.
- Löses inte ärendet överlämnar rektor det till elevhälsogruppen för planering av vidare åtgärder.

Rutiner för att utreda samt åtgärder när barn kränks av personal.

Om en elev känner sig kränkt av en personal gäller samma rutin (se ovan), men då är det rektor som ansvarar för utredningen.